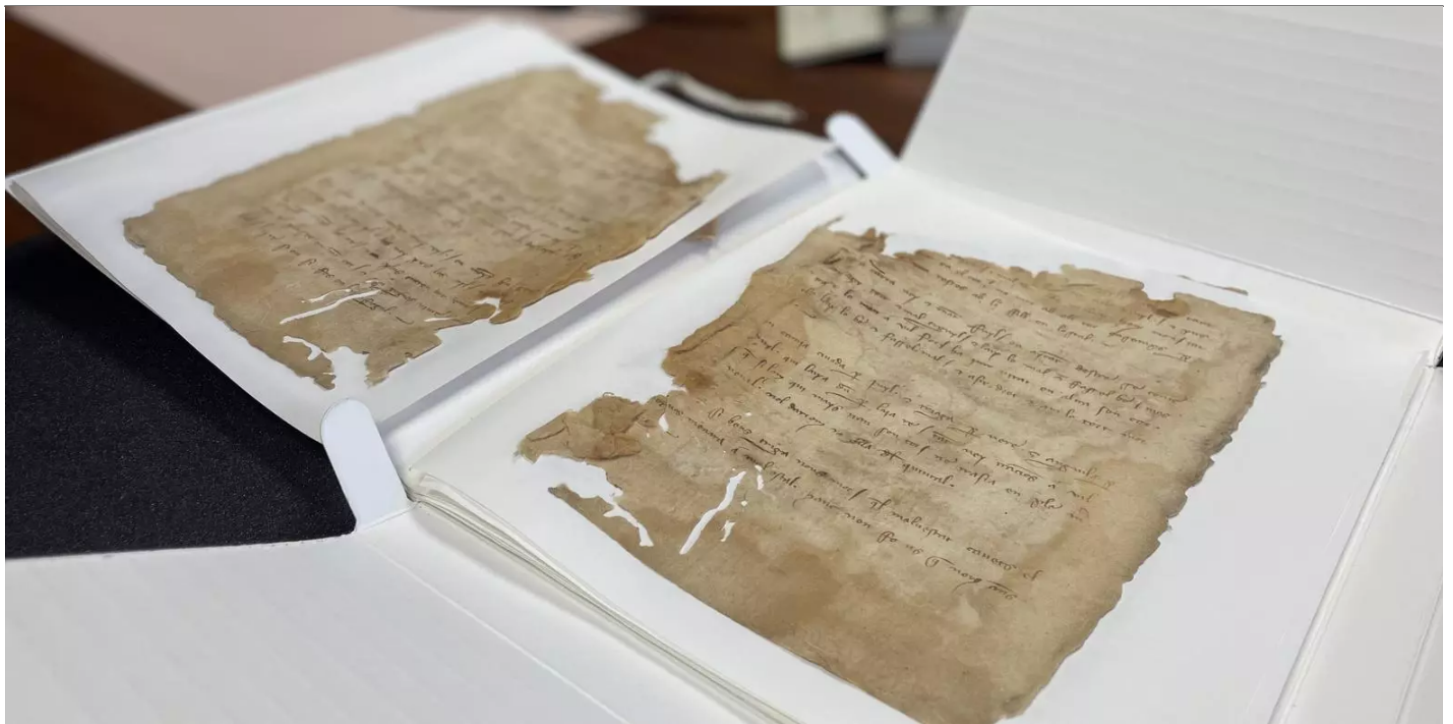

Descobert el manuscrit medieval català més important en 100 anys, un cançonier trobadoresc del segle XIV

Autor: Jordi Nopca

Data de publicació: 27-09-2024

Els tretze fulls, que contenen disset poemes, han estat localitzats a l'Arxiu de la Catedral de Barcelona.

Disset poemes d'un cançonier trobadoresc de la primera meitat del segle XIV han estat descoberts entre els fons de l'Arxiu de la Catedral de Barcelona. El fragment de l'obra, format per 13 fulls que contenen 17 poemes, és la descoberta més rellevant d'un manuscrit medieval de poesia trobadoresca dels últims 100 anys, segons es destaca des de la catedral de Barcelona, ja que després de les troballes dels cançoners Gil i el dels comtes d'Urgell, fa més d'un segle, s'havien trobat alguns fragments de cançoners però cap amb aquest nombre de fulls conservats i de peces copiades.

L'Arxiu de la Catedral de Barcelona va descobrir aquest cançonier el març del 2023. El seu estudi és a càrrec dels professors de literatura medieval de la Universitat de Girona Miriam Cabré i Sadurní Martí, especialistes en la transmissió manuscrita de la poesia occitana i catalana medievals. Segons els investigadors, aquest cançonier "aporta una nova peça, molt interessant, al trencaclosques de la circulació medieval de la lírica trobadoresca en terres catalanes i de la relació cultural entre la Corona d'Aragó i Occitània". Els investigadors han suggerit donar-li el nom de Fragment trobadoresc de la Catedral de Barcelona, amb les inicials Bc.

Des de la catedral han remarcat que la trobada permet "definir millor la manera com es copiava i es llegia la lírica dels trobadors a Catalunya". A més, pel model d'escriptura sembla que s'hauria escrit a la cancelleria reial o per mà d'algun copista que s'hi havia format, afegeixen. En aquest sentit, destaquen les similituds tant pel disseny com per la presentació amb el fragment català Mh (avui, a la Reial Acadèmia de la Història de Madrid), de 4 fulls amb 6 poemes.

Han apuntat que entre tots dos comença a ser possible pensar que la manera "catalana" de dissenyar els manuscrits de lírica ja ve d'antic.

La temàtica s'allunya de l'amor cortès

Pel que fa a la temàtica, a diferència de la major part dels poemes trobadorescos, s'allunya de la tradicional imatge de l'amor i la cortesia. Segons l'estudi preliminar, aquest fragment contindria dues seccions d'una antologia poètica, de les quals la primera i més extensa està dedicada a Peire Cardenal (1180-1278), un trobador conegut per la seva poesia anticlerical i les crítiques a la situació politicosocial a Occitània.

A l'Arxiu Capitular de la Catedral de Barcelona es conserva i es gestiona tota la documentació produïda per la catedral i el capítol, entre altres institucions, amb algunes sèries generades al segle XIV que encara avui tenen continuïtat. Els fons de l'Arxiu són diversos, amb documentació de tota mena: s'hi conserven més de 40.000 pergamins, 257 còdexs i més de 12.000 volums i lligalls.

Jordi Nopca

Podeu accedir a l'article original a través del següent enllaç:

https://llegim.ara.cat/actualitat/descobert-manuscrit-medieval-catala-mes-important-100-anys-canconer-trobadoresc-segle-xiv_1_4932818.html